
UVODNA RIJEČ DEKANA

Uzoriti gospodine kardinalu, preuzvišeni oci nadbiskupi i biskupi, draga braćo svećenici, dragi gosti i prijatelji. Svima vama, »miljenicima Božjim, pozvanicima, svetima: milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista« (Rim 1, 7).

Radostan sam što mogu pozdraviti na ovom svečanom skupu našega uzoritog kardinala, nadbiskupa i metropolita, velikog kancelara našeg Fakulteta, Franju Kuharića, koji prati od početka naš rad i traganja na ovim teološko-pastoralnim tjednima svojom aktivnošću i doprinosima, a posebno svojom ljubavlju i blagoslovom, da ovi tjedni budu zaista plodna pomoć za temeljnu formaciju klera.

Pozdravljam od srca nadbiskupa i metropolita riječkog mons. Josipa Pavlišića, biskupa »graditelja« prostornih i duhovnih zdanja, koji je upravo svečano proslavio 35. obljetnicu svojega biskupskog ređenja. Pozdravljam nadbiskupa zadarskog mons. Marijana Oblaka, biskupa đakovačkog mons. Ćirila Kosa, biskupa skopskog mons. Joakima Herbuta, grkokatoličkog vladiku kir Slavomira Miklovša, biskupa istarskog mons. Antona Bogetića, biskupa šibenskog mons. Antona Tamaruta, pomoćnog zagrebačkog biskupa dr. Đuru Kokšu, pomoćnog banjalučkog biskupa dr. Franju Komaricu.

U nemogućnosti da prisustvuju ovom skupu zbog obveza ili bolesti, žele »obilati Božji blagoslov i uspjeh« nadbiskup barski mons. Petar Perkolić, nadbiskup beogradski mons. Alojz Turk, biskup subotički monš. Matiša Zvekanović, biskup hvarski mons. Celestin Bezmalinović; biskup Dragutin Nežić želi »da Duh Sveti čitav tijek tečaja štiti i vodi«.

Srdačno pozdravljam prisutne redovničke poglavare: dominikanaca, franjevacu, franjevacu konventualacu, franjevacu kapucinu, franjevacu trećoredacu, karmelićana, isusovaca, salezijanaca i druge.

Pozdravljam predstavnike Prvostolnoga zagrebačkog kaptola, poglavare i odgojitelje naših bogoslovnih sjemeništa: rektora Bogoslovije i kanonika mons. Ivana Došlina i rektora Dječaćkoga sjemeništa p. Antolovića, kao i glavare redovničkih klerikata.

Pozdravljam tajnika BKJ mons. Vjekoslava Milovana i ravnatelja naše inozemne pastve mons. Vladimira Stankovića.

Pozdravljam predstavnike bogoslovnih učilišta: predstavnika afilirane Teologije u Splitu: Filozofsko-teološkog instituta DI u Zagrebu, Teologije u Đakovu

(uskoro očekujemo njezinu afilijaciju), obiju teologija u Sarajevu, Teologije riječke i Teologije u Makarskoj.

Pozdravljam predstavnike katoličkog tiska: Glasa Koncila, Akse, Veritasa, Kane i druge i zahvaljujem im za usluge koje iskazuju prema našem Fakultetu.

S radošću pozdravljam drage goste i uzvanike drugih kršćanskih Crkava i zajednica: dekana Fakulteta »Matija Vlačić Ilirik« u Zagrebu i seniora Evangeličke crkve prof. dr. Vladu L. Deutscha i mg. g. Balaja; predstavnika Baptističke crkve dr. Josipa Horaka. Poseban pozdrav dragim gostima i promatračima gospodinu imamu Ševki Omerbašiću i dr. Mustafi Čeriću. Protojerej i arhijerejski namjesnik zagrebački o. Jovan Nikolić, jedan od najrevnijih sudionika naših tjedana, sa žaljenjem nas obavještava da danas ne može doći jer slave praznik svetog Save. »Organizatorima i svima učesnicima upućuje najsrdačnije pozdrave s molitvenim željama za pun uspjeh rada toga eminentnog skupa sestrinske Katoličke crkve«.

Iskren i srdačan pozdrav vama, dragi svećenici, koji ste radosno i ne bez teškoća koje donosi ova surova zima sa svojim snježnim zametima, poledicom i niskom temperaturom dohrlili iz svih krajeva naše zemlje kao i iz inozemstva u naš bijeli Zagreb grad, koji se sprema da ove godine priredi važan međunarodni događaj Univerzijadu. Došli ste da nekoliko dana zajedno provedemo u molitvi i radu, u izmjeni misli i iskustava, u uzajamnom obogaćivanju i sve većem posvećivanju svoga svećeničkog bratstva, svoje pripadnosti Božjem narodu i Kristovoj Crkvi kojoj ste posvetili svoje sile i sposobnosti, svoje radosti i nade, svoj život i rad.

Ovo je i milosni trenutak da se sjetimo molitvom i pijetetom dragih nam profesora koji su često sudjelovali na ovim našim tjednima, a sada su u Gospodinu: biskupa dr. Tomislava Jablanovića i profesora i kanonika dr. Franje Cvetana: Gospodin im bio nagrada, svjetlost i život.

Tema ovog XXVII. teološko-pastoralnog tjedna osobito je važna i aktualna zbog naredne jesenske Biskupske sinode koja je posvećena temi Poslanje laika u Crkvi i u svijetu. Tema Tjedna: »Suodgovornost laika-vjernika za Crkvu i svijet« veoma je »vruća« i »goruća« tema, tema dana, budući da se sadašnji trenutak shvaća kao »čas laika«. O toj temi se razmišljalo već na više razina. Svjedoče nam to brojni seminari, simpoziji, tečajevi, okrugli stolovi, susreti kao i brojni članci i rasprave na tu temu u našim vjerskim časopisima. I naš Fakultet želi pridonijeti tom vjerničkom razmišljanju baš ovim Tjednom. Uklapa se u temeljni smjerokaz Druge izvanredne sinode biskupa a to je: produbljivati Koncil i tražiti načine kako da magistralno djelo Koncila duboko prožme i našu vjeru i našu pastoralnu praksu.

Čuju se prigovori da će ovaj Tjedan govoriti o »laicima bez laika« kao i lanjski »o mladima bez mladih«. Naši su tjedni po samoj svojoj ustanovi okrenuti prvenstveno kleru te predstavljaju svojevrsnu kontinuiranu teološko-pastoralnu izobrazbu. Stoga nam je u sastavljanju programa i odvijanju Tjedna prvotna svrha da se svi svećenici, napose pastoralni djelatnici — najprije samo za sebe — udube u poruku Koncila u toj točki. Mi sami trebamo da razgovjetnije upoznamo dostojanstvo, poziv i poslanje svakog kršćanina u Crkvi i u svijetu. Pozvani smo da najprije sami za se, a onda za druge — za vjernike u svijetu kojima u pastoralu služimo — proniknemo svoj i njihov udio u trostrukoj Kristovoj zadaći i službi: svećeničkoj, proročkoj i kraljevskoj. I smijemo reći da su sami ovi tjedni uvijek pod znakom baš negovanja naše proročke funkcije, pod znakom retka što ga svakog jutra molimo: »I ti, dijete, zvat ćeš se prorok Svevišnjega!« Mi sami smo dužni da objavu Božju u učenju Crkve svestrano i u pojedinostima upoznajemo i vrednujemo pa da pronalazimo načine kako da je sami zaživimo u svim našim odnosima prema Crkvi i svijetu. Istom kada mi budemo pravi teodidakti-bogoučeni (usp. Iv 6, 45 i 1 Sol 4, 9), moći ćemo biti i prenositelji što potpunije vjere vjernicima svjetovnjacima te se tako ostvari davna želja Mojsijeva: »Kamo sreće da sav narod postane prorokom!« (Br 11, 29).

Vrednovanje uloge laika u Crkvi nesumnjivo je jedna od najupadnijih i najzahtjevnijih poruka Koncila. Često je ova poruka Koncila ovdje i ondje bila izobličena, svedena na minimum, izvrnuta. Katkad se vrednovanje udjela laika i njihove suodgovornosti shvaća unutar obzorja povijesnog, sociološkog i ideološkog razvoja, kao neka »demokratizacija« Crkve, kao neki prirodni proces koji se mora ostvariti u životu Crkve, kao da se Crkva mora prilagoditi zahtjevima vremena u svom unutarnjem ustrojstvu, osloniti se samo na horizontalu; i često se čuje koliko vjekova Crkva u tome kasni.

Suodgovornost i ulogu laika moramo vrednovati pod drugim vidom. Dostojanstvo laika i njihov duboki udio u crkvenim događanjima leži u njihovu ontološkom bitku, u njihovu nadnaravnom zajedništvu Crkve, u njihovu ucjepljenju u Krista, Proroka, Svećenika i Kralja. Prije razlika uloga i služenja u Crkvi, ona je jedan organizam, Tijelo Kristovo. Svi udovi Crkve »pošto su krštenjem združeni u jedno tijelo s Kristom, učinjeni su Božjim narodom, na svoj način postali dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe« (LG 31). Svi smo Kristova baština-kleros, svi smo Božji narod-laos. Tako je Crkva i kleros i laos, baština svetih i Božji narod, klerička i laička. Zajedničko pripadanje Božjem narodu prethodi svemu razlikovanju služenja, karizmi i službi. Samo vjera u Krista, koji

ostvaruje božansko-ljudsku stvarnost Crkve, može nas nadići nad jalove i često djetinjaste revendikacije bilo s jedne strane bilo s druge strane, kao da je u pitanju sačuvati ili osvojiti više vlasti, moći, ugleda u Crkvi.

Samo u vjeri u Krista i otajstvo njegove Crkve, u svjetlu i snazi njegova Duha moći ćemo smireno, plodno, korisno doprinijeti svoj udio u ovoj važnoj temi današnjeg trenutka, o suodgovornosti laika-vjernika za Crkvu i svijet. Ivan Pavao II. u nagovoru papinskog Vijeća za laike (5—11. lipnja 1986) kaže: »Crkva treba svetih kršćanskih laika. Da, više nego reformatora, ona treba svetaca, jer sveci su istinski i najplodniji reformatori. Svako veliko razdoblje obnove Crkve povezano je s važnim svjedočanstvima svetosti i pokreta svetosti.«

Rad Tjedna odvijat će se prema programu koji imate u rukama: predavanja će se održavati u auli, a rad po grupama u određenim prostorijama.

Središnja i najviša točka u našim susretima, doživljaj istinskog bratstva i zajedništva, bit će euharistijsko slavlje. Prvi dan, danas, predvodit će svećanu koncelebraciju i uputiti nam svoju pastirsku poruku nadbiskup zagrebački gospodin Franjo kardinal Kuharić; drugi dan predvodit će koncelebraciju preuzvišeni apostolski pronuncij Gabriel Montalvo; treći dan pomoćni biskup banjalučki dr Franjo Komarica, predsjednik Vijeća za laike pri BKJ.

Preuzvišeni gospodin apostolski pronuncij rado se odazvao našem pozivu, ali kako zbog obaveza ne može pribivati cijelom Tjednu, dolazi nam na jedan dan. Udovoljio je našoj želji da se susretne s ovim skupom svećenika, te će sutra u rasporedu biti preinaka: nakon odmora u 11 sati bit će u ovoj auli susret g. pronuncija sa svećenicima do koncelebracije, susret u ljubavi i poštivanju i uzajamnoj radosti.

Otvaram ovaj Tjedan riječima Apostola: »Nikakva nevaljala riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo dobra, da prema potrebi saziđuje i milost iskaže slušateljima. I ne žalostite Duha Svetoga, Božjega, kojim ste opečaćeni... Daleko od vas svaka gorčina, i srdžba, i gnjev, i vika, i hula sa svom opakošću! Naprotiv! Budite jedni drugima dobrotivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama oprosti« (Ef 4, 29—32).

Dr. Celestin TOMIĆ, dekan